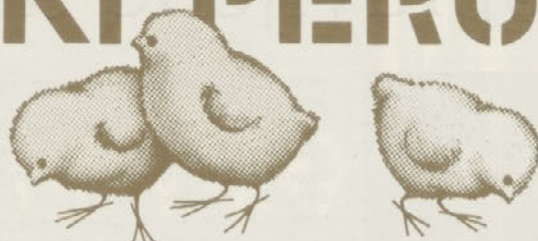

PTUJSKI PERUTNINAR

GLASILO DELOVNEGA KOLEKTIVA IN KOOPERANTOV PERUTNINE PTUJ /LETO IX./ŠT. 11-12/DECEMBER 1985

Srečno v novem letu 1986

Čas, ki je pred nami, je izredno resen. Zahteva preudaren, resen pristop pri iskanju rešitev iz razmer, v katerih smo se znašli. Odgovornost je velika za vsakega poštenega in marljivega delavca. Logično, le-ta se stopnjuje z delavčevim položajem v združenem delu, krajevni skupnosti, občini, republiki in federaciji. Kritičnost razmer moramo iskati v sorazmerno nizki produktivnosti, v precejšnji zastarelosti strojev in opreme, pa tudi v slabem, neodgovornem delu. Položaj, v katerem se je znašla država, močno slabšajo devizni dolgovi. Te slabo vračamo, saj jih le prenašamo v naslednja leta. Inflacija je rakasto tkivo, ki načenja stabilnost gospodarskega organizma.

Izhod iz krize je le eden, nismo na razpotju, ko bi imeli na voljo več poti — le ena zapoved je: več delati, bolje delati, ceneje proizvajati in se vključevati v gospodarske tokove sveta.

Vsa tekoča in dolgoročna gospodarska politika pa

mora spodbujati delo, in še enkrat samo delo. V to žarišče moramo naravnati vse, svoje letne in sredjerčne načrte, nagrajevanje po delu, denarno in kreditno politiko, zunanji trgovinski režim, politiko cen, pa ne nazadnje odgovornost slehernega delavca, poslednjega direktorja in najvišjega funkcionarja do federacije.

Če se preselim v svoj krog odgovornosti, pa se vprašam, kje smo mi v Perutnini skupaj z našimi kooperanti? Moram takoj priznati, da so naši letošnji proizvodni rezultati slabši od lanskih. Za l. 1984 smo se lahko pohvalili z lepo produktivnostjo (4 % večja od preteklega leta), z zavidljivim povečanjem obsega proizvodnje (16 % večja od leta poprej) in z rekordnim zaslužkom pri izvozu našega mesa in izdelkov. Zaslužili smo 11,5 milj. USA \$, kar je za jugoslovanske razmere že spoštovan izvoznik.

Kaj bodo povedali rezultati za tekoče leto? Niso

(ne bodo) preveč spodbudni. Mislim, da bomo v nekaterih delih proizvodnje izpod lanske ravni, občutno izpod planskih zahtev, zlasti v perutninskih farmah, drugod smo komaj dosegli lanske rezultate. So pa uspehi v proizvodnji mesnih izdelkov hvale vredni, pa tudi proizvodnja žive teže in brojlerskega mesa bo presegala planske zahteve. Ocenjujemo, da bo proizvodnja kljub temu za dobrih 6 % večja od lanske.

Izvoz niti približno ne bo na ravni lanskega uspeha — morda dosežemo 9,3 milj. USA \$.

Smo pa bili nekoliko bolj »pridni« na uvozni strani, kupili smo surovine, reprodukcijski material in nekoliko smo se modernizirali z uvoženimi stroji v mesni industriji, kar nas je stalo okrog 11,5 milj. USA \$. Uvoz smo pokrivali z izvozom le čez 80 odstotkov.

Naša bližnja in daljša prihodnost je močno povezana z odgovornejšim delom, z bitko (dobesedno poveda-

no), da več in boljše proizvajamo. Kvaliteta je naše vodilo bodočnosti.

Dovolj smelo, pa tudi previdno se moramo preusmerjati v višjo stopnjo obdelave in predelave perutninskega mesa.

35.000 ton perutninskega mesa je solidna osnova za prodajo doma in na tuje, tako svežega oziroma zmrznjenega mesa kot delov in izdelkov iz piščančjega mesa.

Posodobitev klavnice pa je naše najodgovornejše delo naslednjih nekaj let.

V teh preprostih pa zahtevnih nalogah je dovolj prostora, da vsakdo med nami pokaže svoje znanje in sposobnosti, posebej pa hotenje, da želi le s poštenim delom doprinesiti k lepšemu svojemu in družbenemu standardu.

Dragi sodelavci, složno in odločno stopimo v novo leto, prepričani, da smo sedanje razmere sposobni spremeniti!

Alojz Gojčič
predsednik KPO

**Srečno in
uspešno 1986**

Ocenili smo opravljeno delo

Alojz Gojčič, predsednik KPO je kritično a realno ocenil poslovanje delovne organizacije

Delo sindikalnih organizacij v naši delovni organizaciji smo več ali manj spremljali skozi vse leto. 13. decembra pa smo se zbrali na konferenci osnovnih organizacij sindikata naše DO, ki je bila v Kidričevem, kjer smo lahko dobili ustrezen prostor. Člane sindikata z Mesne industrije je zastopala le delegacija, svoj občni zbor pa so zaradi številnosti organizirali ločeno.

Na konferenci je podal celovit pregled opravljenega dela njen predsednik Anton Pišek v svojem letnem poročilu. Poročilo zato v celoti objavljamo.

Tovarišice in tovariši!

Ocenjevati lastno delo, ustvarjalnost, je zelo relativno. Vendar je že običajno, da se kljub vsemu vsaj v obrisih podajo osnovne misli o uspešnosti, kakor tudi o malodušju dela IO OOOSS, ter predsedstva konference DO Perutnine Ptuj.

Smo v fazi sprejemanja raznih planskih listin o razvoju v prihodnjem in nadaljnjih letih, predvsem iz novega srednjeročnega obdobja. Kam segajo, odnosno, do kot so njihove realne možnosti? Doseganje razprave so pokazale, da so cilji lepi, toda do večine najpomembnejših nismo ubrali prave poti. Takšne trditve potrjuje tudi družbenoekonomski razvoj Jugoslavije. Pa pustimo splošne ugotovitve, saj so že dalj časa naša vsakdanjost, naša dnevna običajnost, od katere se dolgo ne bo dalo živeti. Samo lastno znanje, ustvarjalnost, boljše delo, je kajpot svetle prihodnosti. Pa ne mislim samo na boljše delo neposrednega proizvajalca, temveč odgovorne od federacije preko republik, do tistega, ki neposredno proizvaja. Zavzemati se je potrebno za takšne ukrepe ekonomske politike, ki morajo podpirati in spodbujati tiste, ki dobro gospodarijo in pospešujejo tako lasten razvoj, kot razvoj celotne družbe.

Neugodne gospodarske razmere v svetu, nas iz dneva v dan bolj pritiskajo k dejstvu, da se moramo vse bolj nasloniti na lastne sile in ne iskati pomoči od drugod, kjer je ne moremo pričakovati. Stabilizacija je in bo naš dolgotrajni družbenoekonomski proces, predvsem pa na vodilnem mestu v naših srednjeročnih in dolgoročnih planih. Napredujemo lahko le s smotr-

pravniku, onemogočilo realizacijo le tega.

V vseh TOZD-ih je bil pravilnik sprejet v začetku drugega kvartala tekočega leta, vendar je že sedaj na dlani, da ga bo potrebno sproti dopolnjevati, saj so se že pokazale njegove pomanjkljivosti. Nikoli in nikdar ni nekaj konstantnega, naš proizvodno tehnološki proces je takšen, da ga je potrebno nenehno dopolnjevati. V ta namen pa je potrebno dopolnjevati ustrezne službe in jih okrepiti z ustreznim kadrom.

V sindikatu se zavzemamo za tak pravilnik, ki bo dejansko nagrajeval le vloženo delo, odnosno plod tega dela, sicer so členi pravilnika le zapisna formalnost, ki zgolj zadosti le zakonu. Vemo pa, kaj želimo s tem pravilnikom doseči:

- večjo motivacijo zaposlenih
- boljše delo
- višjo izrabo delovnih sredstev in časa
- višjo kvaliteto in boljšo gospodarnost

Znanje, strokovnost in doslednost, so ključni elementi v našem proizvodnem procesu za doseganje višje stopnje proizvodnje, večjega dohodka in s tem tudi osebnih dohodkov. Sindikat mora posvečati vso pozornost politiki nagrajevanja. Povprečni akontacijski OD za leto 1985 znaša 44.603,00 kar je nad običnim povprečjem. Jasno je, da si lahko start povečujemo samo z boljšim delom in doseganjem višjih proizvodno tehničnih normativov.

Koliko, kdaj in kako je naše delo verificirano na tujem tržišču, je stvar dneva, tedna, meseca itd. In kakšen vpliv ima sindikat v DO na te zunanje vplive. Kdo lahko odgovori na to vpra-

šanje? Zunanji vplivi so na rast dohodka v DO neprimerno večji od notranjih, kljub temu, da še v hiši vsega vendarle nismo izkoristili.

Tu mislim predvsem na izrabo delovnega časa, prihranka na energiji, surovinah in ne nazadnje na pravilno sestavljenih srednjeročnih planih, usmeritvah DO, kakor tudi upravičenosti investicijskih naložb.

V zvezi z gospodarjenjem so naše največje naloge pri razpravah in analizi ter sprejemanju periodičnih obračunov.

Razprave so potekale po naprej predvidenem programu aktivnosti, ki smo ga sprejemali na nivoju predsedstva konference.

Leto 1985 je zadnje leto srednje planskega obdobja 1981 — 1985. Zadane cilje tega obdobja smo presegli. Računamo, da bomo letos proizvedli, odnosno spitali 35.000 t perutninskega mesa, planirali smo 33.000 t mesa.

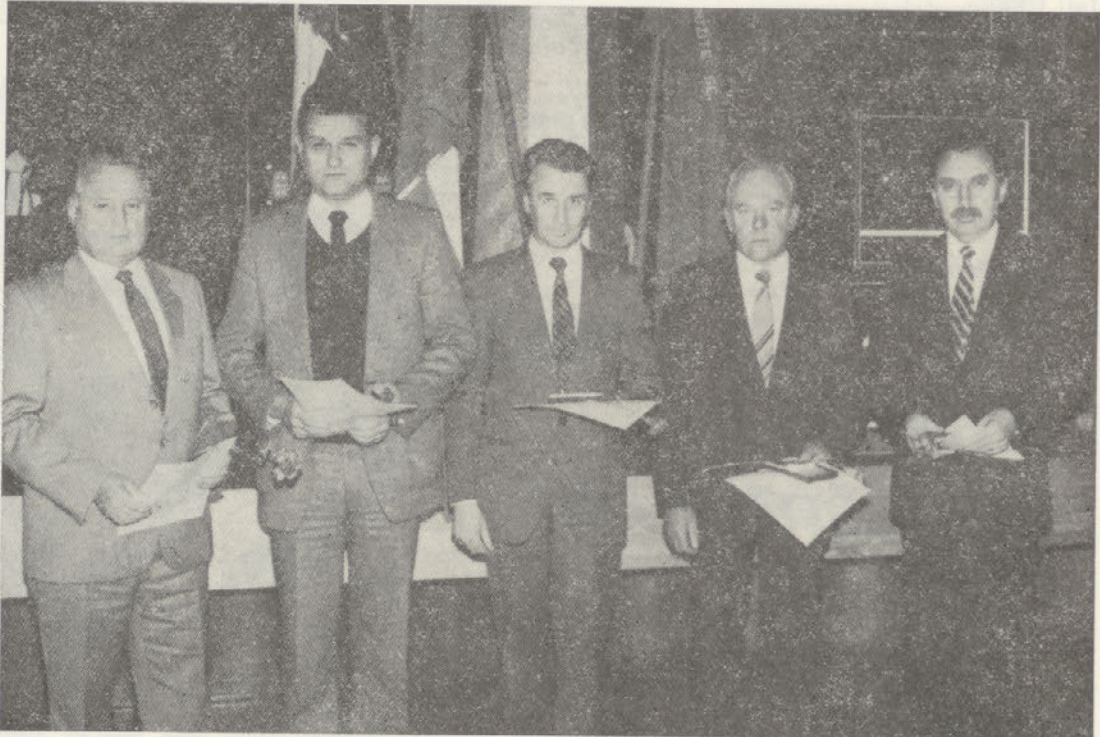
Osnutke srednjeročnih, kakor tudi dolgoročnega plana smo obravnavali že v vseh naših sredinah, sedaj so v fazi dokončnega sprejemanja.

Bijemo bitko za čim večji izvoz in manjši uvoz surovin, repromateriala, rezervnih delov itd. Prav na področju uvoza opreme in rezervnih delov temelji inventivna dejavnost.

V letu 1985 je bilo prijavljenih 40 inovacij. Industrija šahteva danes ustvarjalne delavce, izumitelje in jim s sodobnimi tehničnimi sredstvi omogočati, da pride njihova kreativnost do polnega izraza.

Ugotavljamo, da so naši pravilniki o inovacijskih dejavnosti premalo stimulativni, zato je tudi interes sorazmerno majhen. V fazi sprejemanja so, odnosno se

Dobitniki državnih odličij: Andrej Kovač, Franc Kac, Franc Ribič, Martin Tement in Franc Zupanič. Janez Žunkovič in Franc Lorbek se slavlja nista mogla udeležiti.

Zbrano množico je navdušil Moški komorni zbor Ptuj s svojim nastopom

pripravljajo novi pravilniki prav s poudarkom na višjem materialnem nagrajevanju.

Posamezne sekcije pri konferenci sindikata, so v minulem letu svoje vloge solidno izvrševale. Poleg dobrega dela športne sekcije, je zaživelo tudi delo na kulturnem področju, katerega pa nameravamo krepiti še v bodoče.

V letu 1985 se je prijavilo za letovanje v naših počitniških kapacitetah 377 delavcev, letovalo pa 280 delavcev ali 75 % prijavljenih.

Vedno večji je interes naših delavcev za zimovanje, saj v tekoči sezoni nismo mogli ugoditi vsem proslcem za zimovanje na Treh Kraljih. V ta namen posvečamo vso pozornost, da bi že v naslednji zimski sezoni imeli lastne kapacitete, katere bi pa prav gotovo bile izkoriščene tudi v letnem času.

V srednjeročnem obdobju 1981—1985, ki se pravkar izteka, je bilo kupljenih 30 stanovanj.

Pri poslovnih odločitvah se kaže zrelost delegatov v samoupravnih organih ter aktivno delo DPO. Izrednega pomena je pri tem pravilna informiranost, ki mora biti enostavna in vsakomur dostopna, da lahko delavec odloča o vseh zastavljenih nalogah.

Vse povedano iz dela sindikata v preteklem mandatu, je naša usmeritev tudi za v prihodnje.

Rezultati dela predsedstva konference, kakor tudi IO v preteklem letu so takšni, kakršna je struktura ljudi, ki delajo v teh telesih. Namreč vsi člani IO in konference so na svojih delovnih mestih polno zaposleni in le težko je najti čas tudi za sindikalne aktivnosti, ki smo jih z izvolitvijo dolžni opravljati. Z dobro voljo in zavzetostjo, pa je možno oboje vsaj zadovoljivo opravljati.

Današnji občni zbor sindikata je še posebej slavnosten, saj bomo prav nocoj podelili državna odlikovanja najzaslužnejšim delavcem Perutnine, podelili priznanja DO in prvič sprejeli v članstvo zveze sindikatov naše najuspešnejše kooperante.

Na koncu bi se želel zahvaliti vsem delavcem DO, zlasti pa IO za sodelovanje.

Po poročilu se je v razpravo vključil predsednik KPO, tovariš Gojčič, ki je kritično, a realno ocenil opravljeno delo in uspehe oziroma neuspehe. Opozoril je na resnost situacije, v kateri bomo v naslednjem letu, ter da lahko uspešno naprej posluujemo le s še boljšim delom.

Na konferenci smo izvolili tudi novo predsedstvo in sicer:

predsednik konference OOPS
Anton Pišek iz TK
namestnik predsednika OOPS
Marija Pešec iz DSSS
sekretar konference OOPS
Martina Segula iz DSSS
blagajnik konference OOPS
Ciril Mlakar iz DSSS

Predsedstvo konference sestavljajo še vsi predsedniki IO

OOPS iz TOZD in sicer:
Miran Korošec iz TK
Anton Safranko iz TOK
Marija Habjanič iz PF
Boris Novak iz MI
Franc Turnšek ml. iz COM
Janko Merc iz TS
Jože Klemenčič iz PT
Nada Kranjc iz DSSS

V nadzorni odbor konference OOPS so izvoljeni:
Franc Zagoršek, predsednik iz Mesne industrije
Erna Subotič, član iz Commerca
Branko Firbas, član iz Perutninskih farm

Na svečanosti je predsednik SO Ptuj Franc Tetičkovič podelil sedmim zaslužnim sodelavcem državna odlikovanja. Ob tem je poudaril, da je uspešnost našega kolektiva dobro znana tako v občini kot širše. K uspešnemu razvoju delovne organizacije pa so nedvomno največ prispevali de-

lavci s svojim prizadevnim in strokovnim delom.

»Celotni proizvodni in kadrovski potencial Perutnine je dragocen v gospodarskem in družbenem razvoju ptujske družbenopolitične skupnosti. Da ste to dosegli, oziroma smo dosegli, je bil tudi vložen pomemben delež vaših sodelavcev — odlikovancev« je končal svoj nagovor Franc Tetičkovič.

Red dela s srebrno zvezdo so prejeli: Franc Kac, Andrej Kovač, Franc Ribič, Martin Tement in Franc Zupanič. Medaljo dela pa sta prejela Janez Zunkovič in kooperant Franc Lorbek.

Delavci Perutnine so prisluhnili tudi želji kooperantov, naj bi jih sprejeli v Zvezo sindikatov. Za to sicer do nedavnega ni bilo možnosti, na osnovi aktivnosti republiških sindikatov, pri tem pa je bil zlasti aktiven tudi ptujski občinski sindikat, in tudi naše predsedstvo konference sindikata, pa je takšna možnost podana in tako so na tej konferenci sprejeli v zvezo sindikatov prvih deset perutninskih kooperantov. Edi Kupčič, predsednik OS ZSS Ptuj, je izročil članske izkaznice: Milanu Brodnjaku, Zvonku Erbusu, Tončki Intihar, Stanku Kolarju, Miri Korošec, Janku Pleteršku, Jožetu Peršuhu, Mariji Podgoršek, Karlu Svenšku in Mariji Svenšek.

S to odločitvijo je storjen novi pomemben korak našega kolektiva za podružbljanje dela in sredstev naših kooperantov — kmetov. To je nadaljevanje prizadevanj za izenačitev kmetov kooperantov z delavci v združenem delu.

Konferenco sindikata smo zaključili v prijetnem družabnem srečanju kolektiva, ki sta ga prijetno popestrila Moški komorni zbor Ptuj in ansambel Tornado. Urednik

Kmetje kooperanti, ki so bili v naši delovni organizaciji prvi sprejeti v sindikat

PERUTNINARSTVO V ZDA

Nekaj podatkov o perutninarski proizvodnji v ZDA — 1984

1. Nadaljevanje

Skupna vrednost perutninske proizvodnje v ZDA v letu 1984 je bila: okrog 12 milijard \$, kar predstavlja 8,4 % vrednosti skupne kmetijske proizvodnje ZDA.

15. zveznih držav ZDA proizvede okrog 80 % vse vrednosti perutninske proizvodnje ZDA, kar je okrog 9,5 milijarde \$.

Vrednost skupne perutninske proizvodnje ZDA je v primerjavi z letom 1983 — porasla za 22 %, vendar količina brojlerjev le za 2 %.

Močno so porastle cene!

V perutninski proizvodnji ZDA vodi Arkansas — 11,4 %.

Slede: Georgija 10,2 %, Severna Karolina 9,6 %, Kalifornija 7,5 %, Alabama 7,5 %, Misisipi 4,6 %, Teksas 4,3 %, itd.

Od leta 1965 do 1985 se je perutninarska proizvodnja v Arkansasu povečala za 560 %.

Brojlerska proizvodnja v Arkansasu je porasla od 1983 — na 1984 za 8 % (ZDA — 2 %).

POTROŠNJA PERUTNINE IN JAJC

Skupna potrošnja perutninskega mesa po prebivalstvu ZDA v letu 1984 je bila 30,50 kg, kar je približno za 1 kg več kot leto poprej. Povečanje je v glavnem na račun povečanja potrošnje brojlersega mesa, ki je znašala leta 1984 — 25 kg.

Skupna potrošnja »rdečega mesa« (govedina in svinjina skupaj) je znašala v letu 1984 — 80,0 kg in se v primerjavi s predhodnim letom ni menjala.

V obdobju 24 let — 1960-1984 se je skupna potrošnja perutnine povečala za 97,4 % — od 15,4 kg na 30,50 kg (67,1 lb). Potrošnja brojlersega mesa je v istem obdobju porasla za 126,5 % — od 10,5 kg na 25,0 kg.

V istem obdobju 25 let se je skupna potrošnja »rdečega mesa« povečala le za 9 % — od

Farme za proizvodnjo konzumnih jajc so v ZDA velikokrat pravi industrijski velikani. Na sliki del farme GOLD KIST V GEORGIJI, z dnevno proizvodnjo preko 1 milijon jajc.

73,0 kg na 80,0 kg. Znotraj tega potrošnja svinjine le za 1 %.

Zanimiv je podatek o potrošnji konzumnih jajc, ki je močno upadla — v glavnem zaradi preplaha v zvezi s holesterolom.

1950 — 389 jajc po prebivalcu
1984 — 261 jajc po prebivalcu
ali padec za 128 jajc po prebivalcu.

Udeležba perutnine v skupni potrošnji mesa je močno porasla, in sicer od 11 % v letu 1940 na 28 % v letu 1984!

MALOPRODAJNE CENE MESA

Odločilno vlogo v porastu potrošnje perutnine so odigrale maloprodajne cene mesa:

Cene 1984 \$ cena za kg Razm.

Perutnina pripravljena za kuho:	1,62	1
Govedina	5,26	3
Svinjina	3,56	2

V celotni živinoreji je perutninarstvo ob propagiranju svoje ponudbe znalo uporabiti najbolj prijemljive argumente za povečanje potrošnje svojih proizvodov. Povečano potrošnjo pripisujejo v ZDA zlasti propagiranju zdrave prehrane in hitremu prilagajanju celotne dejavnosti zahtevam kupcev. Glede zadnjega je bilo največ narejeno z uvedbo

restavracij za hitro prehrano in s ponudbo perutnine v takšni obliki, ki je za gospodinje najprimernejša. Največji porast potrošnje je doseglo brojlersko meso, ki se ga stalno prikazuje kot zdravo in lahko prehrano.

PRIMERJAVA MALOPRODAJNIH CEN MESA V LETIH 1950-1984, US \$ za kg

Tabela 2

Leto	Brojl. BF \$/kg	Goved. \$/kg	Svinjina \$/kg
1950	1,20	1,66	1,19
1960	0,90	1,78	1,24
1970	0,89	2,17	1,71
1975	1,41	3,40	2,96
1976	1,34	3,26	2,94
1977	1,36	3,27	2,76
1978	1,42	4,00	3,15
1979	1,49	4,97	3,17
1980	1,58	5,23	3,07
1981	1,62	6,24	3,35
1982	1,57	5,33	3,85
1983	1,60	5,23	3,73
1984	1,79	5,27	3,56

PREGLED POTROŠNJE PERUTNINSKEGA MESA, JAJC IN OSTALIH VRST MESA PO PREBIVALCU V ZDA

(Izbrana leta v obdobju 1940-1984)

Tabela 1

Leto	PERUTNINA			OSTALE VRSTE MESA			Skupna potrošnja mesa kg	% perutnine v skupni potrošnji mesa	% brojlersega mesa v skupni potrošnji mesa
	Jajca štev.	Projlerji kg	Purani kg	Skupaj perutnina kg	Govedina kg	Svinjina kg			
1940	319	0,90	1,30	7,71	28,28	33,37	64,46	11	1
1950	389	3,95	1,86	11,07	32,41	31,41	77,18	14	5
1960	334	10,60	2,80	15,43	41,40	29,46	88,53	17	12
1970	311	16,75	3,63	22,00	52,94	30,14	107,14	21	15
1975	279	16,75	3,90	22,20	56,43	25,47	104,42	21	16
1976	276	18,35	4,17	23,83	60,47	27,06	112,60	21	16
1977	271	18,75	4,17	24,28	58,92	28,05	112,14	22	17
1978	278	20,30	4,26	25,92	55,90	27,88	110,32	24	18
1979	283	22,00	4,58	27,95	49,62	31,95	110,32	25	20
1980	272	21,30	4,75	27,51	47,67	33,36	109,41	25	20
1981	264	22,00	4,85	28,33	48,30	31,35	109,00	26	20
1982	265	22,70	4,90	29,00	48,30	28,46	106,70	27	21
1983	261	23,10	5,08	29,55	49,25	30,05	109,41	27	21
1984	261	24,10	5,17	30,50	48,30	29,82	110,00	28	22

Kratek pogled v prihodnost

Prijetna je ugotovitev, da delamo v dejavnosti, ki ima tudi v bodoče vse možnosti za nadaljnji razvoj. Vseh dogajanj in možnosti, karkršne so v perutninarstvu ZDA, sicer pri nas ne moremo posnemati in izkoristiti, ker imamo zlasti glede načina prehrane in tudi kulinarike drugačne običaje. Dejstvo pa je, da se s tamkajšnje strani sveta marsikaj prenaša v Evropo in nekoliko

Serviserji ali po naše terenci so lahko prenašalci okužb iz ene na drugo farmo. Natančno razkuževanje — zlasti obutve — in preoblačenje pred in po vsakem obisku je zato ena od osnovnih navad teh ljudi. Enaka doslednost velja tudi za vse ostale obiskovalce.

pozneje tudi k nam. Takšno tendenco opazamo tudi pri perutninski proizvodnji. Tako ne bo odveč omeniti, kaj v bodoče pričakujemo v ZDA od potrošnje in razvoja perutninarstva, saj se bo nekaj tega zagotovo pojavilo tudi pri nas.

Predvsem velja ugotoviti, da so ameriški proizvajalci in predelovalci perutnine skupaj s svojo strokovno sodelavstvom glede perspektive svoje dejavnosti zelo optimistični. Perspektiva razvoja proizvodnje in predvsem ponudbe izdelkov iz perutnine nudi najširše možnosti.

Za leto 1995 predvidevajo samo pri potrošnji brojlerskega mesa porast na 30 kg po prebivalcu. Torej se bi naj potrošnja v prihodnjih 10 letih povečevala za 0,5 kg letno. Sedanja potrošnja je 25 kg! Če ob tem upoštevamo še predvideno porast prebivalstva, ki bi se naj do leta 1995 v ZDA povečalo za skoraj 20 milijonov, ni težko ugotoviti, kako velike so dejanske možnosti razvoja perutninske proizvodnje.

Zanimivo pa je, da v tem obdobju predvidevajo še nadaljnjo zmanjšanje potrošnje jajc, ki bi naj od sedanjih 271 — padla na 24 komadov po prebivalcu do leta 1995.

Tudi v ZDA je bilo perutninsko meso včasih privilegij le bogajših, toda v razmeroma kratkem

času — zlasti zadnjih 30 let — so se stvari bistveno menjale. Velik razlog za to so tudi demografske in socialne spremembe. Danes 43 % vseh Američanov uživa perutnino vsaj enkrat v treh dneh. Prebivalci velikih mest pojedajo 1/3 več perutnine kot okoljski in podeželski. V geografskem pogledu je potrošnja največja v severovzhodnem delu dežele, nato sledijo jug, centralni severni del ZDA in daljni zapad. Tako je približno po višini razporejen tudi dohodek prebivalstva, ki bistveno vpliva na potrošnjo. Predvideva se, da se bo že v bližnji prihodnosti 40-50 % mesa pojedlo izven doma, kar bodo ponudniki tudi morali upoštevati.

K ugodnemu razvoju perutninarstva prispeva v veliki meri tudi visoka in zato razmeroma cenena proizvodnja žit, kar je pričakovati tudi še v bližnji prihodnosti. Letošnja proizvodnja koruze, soje in sira je bila rekordna, prav zato pa so izredno nizke tudi cene teh poljedelskih proizvodov. Proizvajalci — poljedelci so zato v velikih ekonomskih težavah.

Ob pogledu v prihodnost ne gre prezreti velikih in povsem novih možnosti, ki se ponujajo kmetijstvu v celoti in znotraj njega še posebej perutninarstvu. Predvsem je tu potrebno omeniti nagel razvoj biotehnologije. To področje ponuja po mnenju številnih stro-

kovnikov kmetijstvu celo večji razvoj, kot ga je dalo odkritje hibridizacije. Kot produkti nove biotehnologije se za perutninarstvo obetajo nove vakcine, nova zdravila, nove sintetične aminokisline, pa tudi nove vrste žit in koruze, ki bodo imele višjo vsebnost proteinov. Živali bodo lahko genetsko usposobljene za še hitrejše priraščanje ob večji odpornosti proti boleznim. Obetajo se prav tako nove vrste kokcidostatikov. Perutninski proizvodi bodo ob novi tehnologiji obstojnejši. Pričakuje se tudi proizvodnja novih dodatkov krmilom, ki bodo omogočali še boljše izkoriščanje hranilnih snovi in drugačno pre-

snovo le-teh v telesno maščobo, proteine in druge snovi. Ti zadnji proizvodi — novi dodatki krmilom — naj bi prišli na tržišče in v uporabo še pred iztekom tega desetletja. Perutninska industrija bo morala veliko narediti za pravilne predstavitve teh proizvodov potrošnikom, saj bi sicer lahko dosegli nasproten učinek.

Perutninarstvo v ZDA, pa verjetno tudi drugod po svetu čaka še konfrontacija z zagovorniki in borci za zaščito živali in okolja. Tu nastopajo določene težave, zlasti pri proizvodnji konzumnih jajc v kletkah. Nesoglasja bo treba premostiti v vsestransko korist. (Se nadaljuje)

Skrb za preventivno zdravstveno varstvo delavcev

V letu 1984 je bilo v celotni DO izvedeno anketiranje delavcev. Podatki so že bili posredovani strokovnim službam DO in so tudi na razpolago vsem v arhivu socialne službe.

Doslej še niso bili uporabljeni podatki o zdravstvenem stanju zaposlenih. Na osnovi podatkov iz vprašalnikov ugotavljam, da je 42 % delavcev mnenja, da ima težave z zdravjem. Na prvem mestu je obolenost hrbtnice, na drugem mestu revma, tretje mesto živci in nato ostale bolezni. Vemo, da dela mnogo naših delavcev v zdravju škodljivih delovnih pogojih, kjer so dnevno izpostavljeni negativnim vplivom na zdravje, kot so mraz, vlaga, ropot, prah in vibracije.

Vendar negativnih vplivov iz delovnega okolja v celoti ne bo mogoče odpraviti, ker jih pogosto sam proizvodno-tehnološki proces.

Predlagam nekatere mere, s katerimi bi omilili porast škodljivih vplivov na zdravje naših delavcev:

1. Stalno izboljševanje delovnih pogojev.

2. Zdravstvena preventiva:

a) aktivna skupinska rekreacija po 10 dni v športnih centrih ali zdraviliščih,

b) preventivni zdravniški pregledi srca in ožilja v Radencih po 3 dni.

3. Zdravstvena kurativa:

— 14 dnevno zdravljenje in okrevanje v zdraviliščih za delav-

ce, ki imajo večje težave z zdravstvenim stanjem.

4. Obvezno koriščenje vsaj 10 dni rednega letnega dopusta izven kraja bivanja, da se delavec res spočije in pridobi novih moči za delo.

Zagotovitev letovanja po 10 dni socialno šibkim družinam z nizkimi dohodki na člana družine:

— povečati jim regres za letovanje, da bi z njim lahko krili stroške prehrane; bivali bi v razpoložljivih kapacitetah PP;

— plačati jim hrano v bližnji samopostrežni restavraciji, bivanje bi koristilo v naših kapacitetah.

Primer: Fijesa, kjer je možnost penzijske hrane v Počitniškem domu rudarjev iz Velenja.

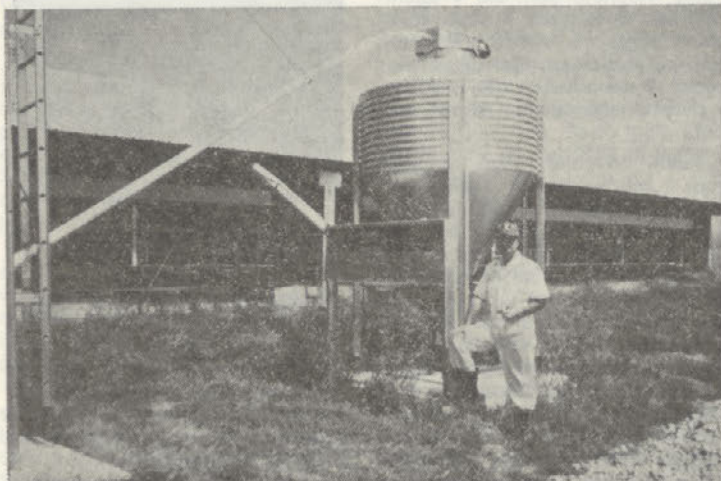
5. Dolgoročno planiranje za vse delavce PP:

Zaradi omejenih možnosti koriščenja dopusta pri sedanjih kapacitetah predlagam, da se v okviru dolgoročnega planiranja rezervirajo sredstva za nakup lastnega počitniškega doma ob morju. V perspektivi je v zvezi z domom potrebno misliti tudi na lastno kuhinjo, na prostor za športno rekreacijo in seveda na redno zaposlitev delavca — organizatorja rekreacije (aktivno preživljanje prostega časa, s pavalnimi tečaji, trimske pogoji idr.).

Stefanija SKAZA

Natančno doziranje krmil v vzreji jarč in v proizvodnji valilnih jajc je eden od osnovnih predpogojev za dobro proizvodnjo. Na sliki je tehtalni silos na eni od matičnih farm firme PETERSON v ARKAN-SASU.

Vse tri fotografije foto: Franc Vraber

ZAHVALA

Ob hudo boleči izgubi moje drage mame
FRANČIŠKE ŽNIDARŠIČ

se iskreno zahvaljujem sodelavcem Commerca za darovano cvetje in tolažbo.

Hvala vsem, ki ste jo pospremili na njeni mnogo pre-rani zadnji poti.

Sin Janez

Četrto stoletje zvestobe

Ob koncu praznovanja jubilejev, 80-letnice tradicije in kvalitete, 40-letnice svobode in 35-letnice samoupravljanja smo se odločili, da predstavimo naše delovne jubilarce. Predstavljamo vam vse tiste marljive in kolektivno zveste delavce, ki so v letošnjem jubilejnem letu dopolnili 25 let neprekinjenega dela v naši delovni organizaciji.

Četrto stoletje v neki delovni organizaciji je vsekakor jubilej, na katerega je lahko vsak ponosen, zato je prav, da te naše jubilarce spoznamo. Spoznali bomo njihova prizadevanja in odrekovanja za ustvaritev tega, kar sedaj imamo. Morebiti se bodo ob tem zamislili tudi tisti mlajši sodelavci, ki v sedanjem lažjem času ne vedo pravilno spoštovati tistih, ki so veliko prispevali za razvoj delovne organizacije in s tem omogočali zaposlovanje novih in novih delavcev.

Naj ne bodo prizadeti tisti, ki so v Perutnini delali sezonsko ali kako drugače že pred 25 leti. Nekateri so prekinjali zaradi takrat sezonskega značaja dela, nekateri pa zato, ker so iskali »ugodnejše trenutke«, zato smo se odločili predstaviti le tiste, ki so v tem letu dopolnili 25 let neprekinjenega dela v Perutnini. Ostane nam še dolg, do vseh, ki delajo v našem kolektivu že več kot četrto stoletje neprekinjeno. Vse te sodelavce bomo predstavili v naslednjih številkah Perutninarja.

Kdo so torej naši jubilarci?

Katica Šilak, vodja izmene v evisceraciji

Sezonske delavke Marija Korošec, Tinka Kramberger, Hedvika Kuhar in Katica Šilak so bile, poleg nekaterih drugih sodelavk, v letu 1960 sprejete za stalno (kot so takrat rekli). Še danes se živo spominjajo, kako srečne so bile takrat, ko so vedele, da imajo redno delo.

Ostale so sodelavke — prijateljice. Vse so začele skubiti perutnino v stari klavnici na Ljutomerški, vse še vedno delajo v sedanji perutninski klavnici. Njihovo delo, tegobe in veselje v Perutnini je podobno, zato so tudi tokrat sodelovale, saj se drugače ne da niti zamisliti.

Ko so začele delati so vse skubile perutnino ročno. Zaščitnih sredstev razen predpasnikov, niso poznale. Plačane so bile od komada, zato so se že takrat navadile hiteti. Delo je bilo dokaj sezonskega značaja, zato so nekaj časa delale v klavnici perutnine, nekaj v sortirnici jajc, sodelovale so pri vagoniranju za izvoz in še marsikaj. Delovni čas je bil odvisen od potreb, dohodek pa od dela in trga. Mnogo časa so se odrekale, zato se je firma hitro razvijala, tako v tehnološkem kot organizacijskem smislu, s tem pa se je vse bolj specializiralo tudi delo.

Katica Šilak

Dela v sedanjih pogojih ni možno primerjati s tistim pred 25 leti. Ročnega dela je mnogo manj, čeprav je tudi sedaj potrebno biti enako hiter. Na razpolago so zaščitna sredstva. Urejena je topla malica. Dokaj dobro je razvito samoupravljanje, kar tudi izboljšuje pogoje dela.

Modernizacija, hitra širitev proizvodnje in z njo omogočen hiter tempo dela pa ima tudi slabe strani. Ni več tistega pristnega stika med delavci, zato tudi medsebojni odnosi niso več taki kot so bili.

Čas in proizvodni proces nam načenjata tudi zdravje. Menim, da bi po 25 letih dela v klavnici bilo prav, če bi nam našli delo v ustrežnejših pogojih.

Če bi nam obračunali vse nadure, ki smo jih opravile, ne da bi to želele marveč zaradi potrebe firme, bi bile že upokojene.

V novem letu si želim zdravja, da bi lahko normalno delala. Vsem želim, da bi bilo več prostih sobot, zato veliko pričakujem od razširitve in modernizacije klavnice.

Hedvika Kuhar, dela na notranji kontroli in izločevanju golš

Odkar je bil montiran tekoči trak delam vedno ob njem, le da so se opravila menjala glede

na zdravstveno stanje. Sedaj delam na notranji kontroli in izločevanju golš.

Razvoj tehnologije je prinesel marsikaj novega, vendar je vedno potrebno veliko delati. Zadanja leta smo dobili vsaj sedeže, da delamo sede. To je veliko lažje. Prej smo delale vse stoje in v mrzli vodi, kar je bilo zelo naporno.

Mislim, da mladi ne vedo ceniti tega našega prispevka, za izboljšanje delovnih pogojev in razširitev delovnih mest. Marsičesa smo se včasih morali odpovedati. Delali smo pa 14 in celo več ur na dan, tudi ob nedeljah in praznikih. Ni bilo pomembno, če imamo prevoz ali ne, delo je moralo biti opravljeno. Zaradi tekega načina dela smo morale iskati otroška varstva za svoje malčke tako smo bile me in še bolj naši otroci prikrajšani za marsikaj.

Obveščeni smo kar dobro, pogrešamo pa osebni stik s predstavljenimi in z vodstvom DO. Starejše delavke smo bile vaje ne direktnih stikov, saj bi se želele pogovoriti o marsičem.

Marija Korošec, predelavka pri razrezu

Hitro po tem, ko sem bila sprejeta za stalno sem postala predelavka v pakirnici — ker je Ivan Habjanič odšel za nakupovalca. Kasneje sem šla v jajčni oddelek in končno v novo klavnico najprej v evisceracijo, za tem pa k razrezu, kjer delam še sedaj. Rečem lahko, da poznam v perutninski klavnici skoraj vsa dela.

Kakih posebnih težav nimam, tudi z medsebojnimi odnosi ne. Res pa je, da mlajši delavci našega vloženega dela ne spoštujejo kaj dosti. Kaj hitro slišiš: »Kaj me pa briga kaj in kako ste vi delali.« Tako pač je, je pa druga težava. Z leti si kar krepko nabereš revme. Vse nas trga-boli, zdravnik pa nima kaj videti, potem pa smo v istem košu kot tisti, ki se izmikajo delu. To so vsekakor posledice časa, ko še nismo imeli nobenih zaščitnih sredstev.

Tudi sedanji pogoji dela so že nenormalni, zato je skrajni čas, da so se začela dela za razširitev klavnice. Ob novem letu želim, da bi razširitev dela hitro napredovala, da bi že imeli nekaj sobot prostih in seveda normalnejše pogoje dela.

Tinka Kramberger dela v pakirnici izdelkov

Tinka je vrsto let delala ob tekočem traku v evisceraciji, zadnji čas pa dela zaradi slabega zdravja v pakirnici izdelkov.

Spoznali smo jo kot najprizadevnejšo delavko TOZD Mesna industrija v jubilejni številki Perutninarja.

Ob novem letu si želi le toliko zdravja, da bi lahko delala do lo uspeha in ugoden razvoj delovne upokojitve. Vsem želi obilne organizacije.

Cilka Krajnc, nočna valilka

Cilka Krajnc je pred prihodom v Perutnino delala 4 leta pri »Dravi« v gramoznici. Ko pa sta Slavko Brglez in Slavko Tumpej začela vzrejati piščance v starem Zorčičevem mlinu je prišla tudi Cilka in postala skupaj z Anico Koletnik prva krmilka.

Čeprav sem prišla iz gramoz-

nice in bila vajena težkega dela, sem mislila, da ne bom vzdržala. Piščance smo pitali na podstrešju, zato smo morali vso krmo zvlačiti na podstrešje. Še težje je bilo z vodo, saj vodovoda takrat ni bilo. Tudi opremo smo prali v Studenčnici, pozimi ledeno mrzli. No kljub vsem tegobam sem vzdržala in ni mi žal.

Še isto jesen (leta 1960) so začeli graditi farmo zatem pa še valilnico. Začela je delati v valilnici. Kasneje je šla za nočno krmilko. Okrog tri leta je bila na farmi od takrat dalje pa dela v valilnici (najprej stari, sedaj na Turniščah) kot nočna valilka.

Nočno delo je težko, vendar je bil za mene najtežji čas v Perutnini ko je bila poplava. Tega me je še danes groza. No sedaj je veliko skrbi, odgovornosti pa tudi delo je težko, še zlasti ponoči, so pa kar ugodni delovni pogoji. Vedno najdem tudi čas, da prečitam informacije na oglasni deski. Perutninarja pa si odnesem raje domov, da v miru celega prečitam.

Zdravje me še kar služi, sem zadovoljna. Kakih posebnih želja nimam. Delati je treba. Ob novem letu pa želim, da firma ne bi imela kakih posebnih težav.

Anica Širovnik delilka malice

Anica Širovnik je začela delati v stari perutninski klavnici. Ko je začela je bila na višji sezona odkupa in klanja puranov. Delali so od jutra do večera, veliko so izvažali kot se spominja. V poletnem času je delala v jajčnem oddelku.

Po zgraditvi nove klavnice perutnine sem do leta 1970 delala ob traku v evisceraciji, potem pa mi je zaradi bližine uspelo oditi v sortirnico jajc na farmo Sela. Delo sem poznala od prej, zato mi ni delalo težav, pogoji pa so bili neprimerno boljši.

Okrog dve leti sem delala v sortirnici, nato pa kakih šest let v vzrejni objekti, zadnjih sedem let pa delim malico, kuham čaj in skrbim za okolje upravnih prostorov.

Nobenega dela ne smatram za slabo. Vse sem rada delala. Slabi ali dobri so lahko le pogoji dela. Lepo je delati z ljudmi, zato se dobro razumemo.

Informiranje bi lahko bilo boljše. Osnovne informacije dobimo od predpostavljanih, na zborih delavcev in z oglasne deske. Pogrešamo pa zlasti informacije delegatov SIS. Tudi v Perutninarju bi se moralo pojaviti več dopisnikov, zlasti mlajših.

Ko razmišljam o prehojeni poti me veseli napredek. Najbolj me veseli, ko gledam drevored topolov na perutninski klavnici, ki jih nenehno strižejo, pa vendar vedno poženejo še krepkeje. Srečna sem, da sem pomagala zasaditi prvega in večino drugih.

Na pragu leta 1986 želim, da bi dobro gospodarili in da bi se to odražalo v dohodku. Vsem sodelavcem obilo uspehov.

Tinka Žuran delilka hrane

Tudi Tinka Žuran je začela v stari klavnici. Skubila je perutnino in delala pač vse kar je treba. Največ je delala v pakirnici tako v stari kot kasneje v novi klavnici.

Pred kakimi desetimi leti je prišla v TOZD Commerce kot delilka hrane v novo mesnico kjer še vedno dela.

Dela v klavnici in v kuhinji ni možno primerjati. Res je neprijetno to, da smo ves dan na nogah, pa vendar. Najbrž to z leti bolj čutimo. No če nas je v klavnici več ali manj vedno zeblo, se pa poleti v kuhinji kar »kuhamo«. Odnosi v kolektivu so dobri. Mladi se sicer ne morejo vživeti v to, kaj vse smo starejši včasih dali skozi, vendar nas spoštujejo, mi pa jih poskušamo razumeti v njihovi mladosti, zato se dobro razumemo. Tudi gostje so v glavnem v redu, so pa tudi taki, ki jih ni mogoče pohvaliti. Seveda je naše delo tako, da moraš tudi do teh biti prijazen. Trudimo se!

Kaj naj poželim v novem letu? Da bi vsi ljudje živeli v sožitju in v miru gradili svojo bodočnost po najboljših močeh.

Jožica Intihar, vodja obračunov proizvodnje v TOK Hajdina je po končani srednji kmetijski šoli začela delati v KZ Turnišče, ki se je kasneje združila s KZ Hajdina in končno s Perutnino.

Jožica Intihar

Njeno prvo delo je bilo pospeševanje kmetijske proizvodnje. Takrat je bilo hudo začeti sodelovati s kmeti. Niso bili vajeni sodobno kmetovati, niti uporabljati umetnih gnojil, industrijsko mešanih krmil, zaščitnih sredstev, sortnih semen. Niso zaučili, zato niso verjeli v napredek.

Težko je bilo prodreti v njihovo miselnost. Mislim pa, da mi je to vendarle uspelo.

Delo kmetijca (pospeševalca) je bilo zelo različno in pestro. Sklepali smo pogodbe za nabavo repromateriala, organizirali pogodbeno rejo živine (kontroliranje). Delali smo celo razporede za delo prvih kombajnov in spremljali njihovo delo na terenu.

Ko smo se združili s Perutnino, se je marsikaj spremenilo. Tere na sem se rahlo naveličala, saj takrat ni bilo avtomobilov. Teren sem »obdelovala« z mopedom, da o cestah sploh ne govorim. No po tej združitvi se mi je ponudila prilika, da sem prevzela obračun za piščance iz kooperacijske reje. Kooperacija se je šele razvijala zato sem hodila prevzemati in štet na teren. Pomagala sem celo nakladati, razvažala krmila in še kaj.

Reja piščancev se je hitro širila, zato sem prešla na čisti obračun. Nekaj časa sem pri tem imela celo pomoč. Sedaj, ko smo prešli na računalniško obdelavo pa sem spet sama.

Ob prihodu novega leta želim, da bi nam ohranilo zdravje, vsem sodelavcem pa delovne uspehe. Želim, da bi znali ohraniti mir v svetu in da bi vsi lačni po svetu dobili svoj kos kruha.

Franc Kac je najprej delal na takratni Zadrugi zvezi Ptuj, kasneje na Zadrugi Slovenja vas, od leta 1960 dalje pa na Zadrugi Hajdina, ki se je kasneje združila v Perutnino.

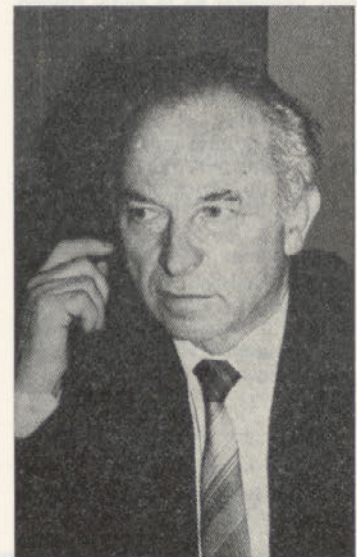
V zadrugi Hajdina je bil vodja kmetijske proizvodnje in komercialne službe. V tistem času so odkupovali kmetijska zemljišča in tako so z različnimi arondacijami prigrisodarili lastno ekonomijo z okrog 60 ha. Pridelovali so v glavnem krompir in koruzo

ter pitali goveje in svinjske pitance v lastnih in najetih hlevih. Razvijali so strojni park za lastne potrebe in potrebe kmetov.

Po združitvi s Perutnino je prišel na obrat Meso kot komercialist za engro prodajo. Po kakšnem letu in pol je bil dve leti vodja nabavne službe za delovno organizacijo, nakar je šel za upravnika obrata Trgovina (sedanja TOZD Commerce).

Hitra rast perutninske proizvodnje je narekovala močno širitev prodajne mreže in to je bila moja poveljavna naloga, širitev in organizacija prodajne mreže. To nalogo še praktično sedaj opravljam v TOZD Commerce. Koliko sem uspel se vidi, o tem ne rabim govoriti.

Če primerjam delo pred četrto stoletje in danes, bi rekel, da je bilo takrat lepše. Bilo je težje — veliko težje. Vendar smo takrat vlagali vse napore in se neizmerno trudili za vsako malenkost. Družbeno gospodarstvo je bilo stabilnejše in cilji so bili bolj smelo zastavljeni. Takrat je delovna zavest nekaj veljala v družbenem smislu, zato je bilo veliko več delovnega elana in discipline.

Franc Kac vodja maloprodaje v Commercu

V novem letu želim celotnemu kolektivu obilno osebne sreče in delovnih uspehov. Sebi pa ob odhodu v pokoj le zdravja, ki je že močno načeto.

Delavke v TOZD Ptujška tiskarna imajo v glavnem manj pestro »delovno življenje«. Bilo je to manjše podjetje, ki se je počasneje razvijalo, manj je bilo tudi sprememb v delovnem procesu.

Marija Bela, vlagalka in izlagalka je v Ptujski tiskarni našla prvo zaposlitev. To delo še vedno opravlja.

Od začetka so bili težki delovni pogoji. Prostori so bili neprimerni, stroji zastareli, zato je bilo veliko okvar. Vsak list papirja je bilo treba ročno vstaviti v stroj. Delali smo lahko le stoje. Ves potiskani material smo morali ročno nositi po stopnicah v knjigovoznico. Zaradi pogostih

okvar strojev je bilo veliko nočnega dela.

Pogoji dela so se bistveno izboljšali, ko smo dobili avtomatske stroje, te pa bodo najbrž v do glednem času izpodrinili sodobnejši stroji za ofset tisk.

Samo delo v stari in sedanji tiskarni se bistveno ni spremenilo, vsekakor pa je sedaj fizično manj naporno, ker je nova zgradba kar funkcionalno zgrajena in ni toliko prenašanje stiskanih materialov.

Ker se delo ni bistveno spremenilo, smo tudi manj čutili združitev s Perutnino. Vsekakor pa se je hitro po združitvi opazila materialna moč velike delovne organizacije, kar se je odrazilo pri gradnji nove tiskarne.

Moje želje ob novem letu so, da bi bilo vedno dovolj dela, da bi tudi v tiskarni delili kaj več kot osnovni OD. Vsem želim predvsem zdravja.

Štefanija Menoni, dela v Ptujski tiskarni v knjigoveznici. Pred prihodom v Ptujsko tiskarno, sedaj Perutnino je delala kot gospodinjska pomočnica, nato pa v Kartonažni tovarni v Ljubljani. V Ljubljano jo je vodila pot, ker je takrat (leta 1956) bilo težko za službo. Delo tam ni bilo ravno

težko, vendar jo je vlekel vedno nazaj domov. K temu so pripomogle še težave s privatnimi stanovanji, saj je bil delavec odvisen od lastnikove dobre volje.

V Ptujski tiskarni sem začela delati v knjigoveznici in to delo opravljam še vedno. V začetku je bilo veliko prenašanja materialov, kar ni bilo lahko prej težko, celo zelo naporno. Tudi malica ni bila urejena, kar se je spremenilo po združitvi s Perutnino. Druge bistvene razlike za nas v knjigoveznici sicer ni, precej drugače pa je za tiste, ki delajo s strojnimi parkom.

Medsebojni odnosi mislim, da niso slabi, najbrž pa bi lahko bili še boljši.

Ob novem letu želim mir v svetu, dobrega zdravja, vsem obilo uspešnega dela in dobrih odnosov.

Katica Soršak tudi dela v knjigoveznici.

Njen prvi delovni dan je bil v Ptujski tiskarni. Začela je kot čistilka, po šestih mesecih je bila premeščena v knjigoveznico, kjer še vedno dela.

Včasih je že bilo hudo, vendar se je marsikaj spremenilo na boljše. Za mene je bilo najbolj hudo, ko so me v letu 1980 polovično invalidsko upokojili. Vedno sem rada delala in še vedno rada delam, vendar mi normalno delo onemogoča zdravstveno stanje. Žalosti me, da nekateri tega ne razumejo.

Prej nisem imela pri delu nobenih težav, sedaj pa... Moram pa s hvaležnostjo poudariti, da so mi sodelavci šli izredno na roko v času moje osebne stiske.

Ob prehodu v novo leto želim vsem sodelavcem obilo zdravja, sreče in uspešen razvoj firme.

Erna Subotič fakturistka v TOZD Commerce ima najbrž najbolj pestro »perutninarsko življenje« od vseh tokratnih sogovornikov. Začela je delati v sortirnici jajc, najprej kot sezonska delavka, hitro za tem pa je ostala za stalno. Kmalu je postala predelavka v sortirnici, kasneje še marsikje.

Sortiranje jajc je bilo sezonskega značaja, zato smo izven »jajčne sezone« delale v klavnici. Pred prazniki sem hodila prodajati zmrznjeno perutnino na ljubljansko tržnico, vsaki petek pa žive piščance in kokoši na tržnico Maribor.

Ko smo poskusno začeli pitati brojlerje v Zorčičevem mlinu, sem bila tam skupaj s prvo krmilko Cilko Krajnc. Tam sem bila, okrog leto dni, nakar so me zahtevali nazaj, da sem po mesnicah zamenjevala blagajničarke v času njihove odsotnosti.

Takrat sem hodila na teren z nakupovalci živine izplačevati za odkupljene živali. Tudi od prvih

kooperantov sem hodila prevzemati piščance. Ko je kooperante »prevzela« TOK Hajdina sem delala malico v Servisu, kasneje delala v telefonski centrali in končno v splošnem sektorju delovne skupnosti v ekonomatu. Tam sem bila približno štiri leta, sedaj pa sem v Commercu, kot fakturistka že 10 let.

Naj povem, da so delovni pogoji sedaj neprimerno bolj urejeni kot včasih. Ko sem začela, nismo poznali osemurnega delavnika, o organiziranih prevozihih ni bilo govora, kaj šele tople malice. Zanimivo je, kako delovno vzdušje je takrat vladalo med nami. Koliko so nas starejše delavke bodrile in nam pomagale. Vsi smo se trudili biti najboljše, kljub temu da ni bilo zaščitnih sredstev, nič ogrevanja in še bi lahko naštevale. To je v nas ostalo.

Če se samo spomnim koliko pozornosti smo posvečali športni rekreaciji in sindikalnemu delu. Današnji mladi se najbrž premalo zavedajo, kaj pomeni dobro delo. Aktivnosti izven rednega dela so veliki večini malo mar. Morebiti jih k temu tudi mi starejši premalo spodbujamo.

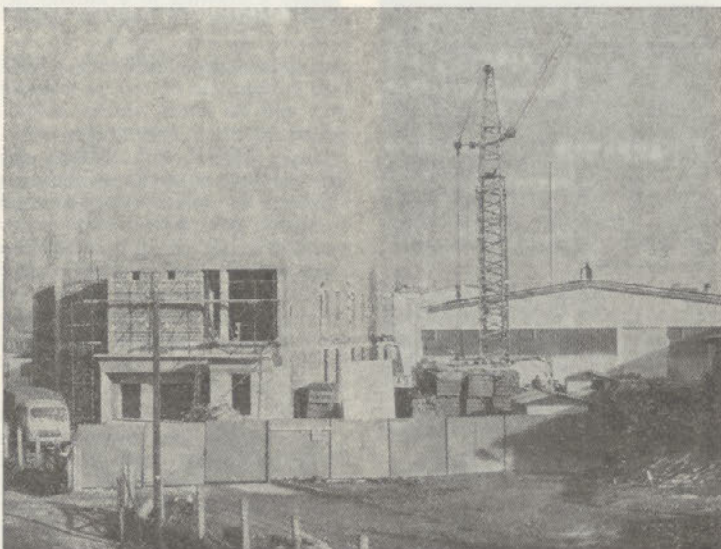
Na pragu novega leta želim, naj bi vsaki delavec, ki pošteno dela, zaslužil toliko, da bi normalno preživel svojo družino in ne bi bil odvisen od socialne podpore. Plačani naj bomo od uspešnosti opravljenega dela.

Prehojena pot naših jubilarcev je bila velikokrat težka, zato se lahko še toliko bolj ponosno ozrejo nanjo. Veliko so storili za razvoj delovne organizacije, pomemben pa je njihov prispevek tudi za širšo družbeno skupnost.

Njihovo delo in prizadevanja za razvoj delovne organizacije naj nam bodo kažipot za naše nadaljnje ravnanje in delo.

Poleg iskrene čistitke k jubileju želimo vsem SREČE, ZDRAVJA IN USPEHOV V NOVEM 1986. LETU.

Uredništvo

Ne le naše sogovornice, tudi vsi drugi delavci TOZD Mesna industrija z zanimanjem spremljajo gradnjo prve faze razširitve perutninske klavnice. Od razširitve in modernizacije vsi veliko pričakujejo, predvsem boljše delovne pogoje, zato jim je zelo pomembno da delovišče hitro spreminja svojo podobo.

Dobitniki jubilejnih nagrad za 30, 20 in 10 let dela

TOZD TOVARNA KRMIL

Za 20 let

ŽNIDAR Jože
HENTAK Janko
ROGINA Janko
LAH Konrad
ROGINA Martin

Za 10 let

ŠERUGA Marjan
TOŠ Vinko
BEZJAK Franc
MOHORKO Janko
STERMŠEK Bojan
BEDRAČ Franc

TOZD PERUTNINSKE FARME

Za 20 let

GLASER Marija
ŽIVIČ Elizabeta
JELEN Henrik
ŠIJANEC Anton

Za 10 let

SVENŠEK Ivan
ROGANOV Anica
GOJKOŠEK Jožica
LENART Rozika
VRHOVŠEK Franc
SERDINŠEK Anica
MURKO Štefka
PAL Marija
MOHORKO Janez
MESARIČ Roman
DOVEČAR Stanko
VIRAJ Stanislava
RIBIČ Stanislav
KELENC Marija
LOZINŠEK Alojz

TOK HAJDINA

Za 20 let

ŠAFRANKO Anton

TOZD MESNA INDUSTRIJA

Za 20 let

DIMIČ Nada
KMETEC Dragica
ZELENKO Franc
HLIŠ Marija II
KRAJNC Alojz
MEGLIČ Elizabeta

Za 10 let

SLANA Mirko
ZEMLJARIČ Marica
PETEK Boris
BUTOLEN Stanko
TEŽAK Ivan
DJONŠEK Franc
DUKARIČ Milica
MERTUK Hedvika
FUREK Rozika
PIRACI Justina
MAJCENOVICH Kristina
LESJAK Štefan
BEDENIK Srečko
FRIDAUER Olga
ZJAŠEK Kristina
REPEC Ema
SATLER Julijana
FERČEC Ivanka
VIDOVIČ Marija I

GABROVEC Angela
ČREŠNIK Elza
FERČEC Kristina
ŠTRAFELA Štefanija
LESJAK Marta

PREDELAVA

Za 20 let

LOVRENČIČ Matilda
MARKEŽ Ignac
POLANEC Vinko
RIBIČ Magda
GOLOB Stanko

Za 10 let

KISELAK Ivan
KUCHAR Štefan
MOLNAR Stanko
VOLKNER Janez
PAL Anton
BEZJAK Franc
KOVAČEC Franc
KOVAČIČ Marija
ŠKRIPAČ Dragica
VODUŠEK Boža
SOK Zdravko
CVETKO Milan
ZAGORŠEK Stanko

DE MESO

Za 20 let

OSTERC Anton

Za 10 let

HRŽENJAK Alojz
FAJFAR Dušan
BOJ Franc

TOZD TRANSSERVIS

Za 30 let

PETEK Alojz
ČONDIČ Ante

Za 20 let

HERGA Ivan

Za 10 let

MERC Janko
TEMENT Marjanca
TEMENT Branko
LACKO Boris
RAMPRE Milan
PODGORŠEK Jože
BRATUŠEK Zdravko
ŠPRAH Dušan
VESENJAK Franc
LEBAR Igor

TOZD COMMERCE

Za 20 let

TOVORNIK Alojz
CAFUTA Kristina
VIDOVIČ Ivan
TURNŠEK Franc I
ŠPAROVEC Jakob
JAIČ Slavica
MIČIČ Mirjana
ANDRIČ Stana
ŠARKANJ Branka
DREVENŠEK Štefan
BEZJAK Mirko
URH Jože
SARAČEVIČ Mirica
BOHAK Jožica

Za 10 let

MURKO Nada
PIGNAR Rajko
PESEK Ana
ŠEGULA Angela
MAJHEN Dragica
MOHORKO Marjana
SLATIČ Slavica
GORIŠEK Majda
KUCHARIČ Marija
KMETEC Slavica
BEJUK Ljubica
PURIČ Ilija
POPOVIČ Radojka
VALENTIČ Dubravko

MOMILOV Vukica
RAKIČ Zorica
ZUBAK Dragica
TOMIČIČ Brankica
UKIČ Sonja
NIKOLIČ Nadica

TOZD PTUJSKA TISKARNA

Za 30 let

ROŠKAR Janez
KEKEC Lizika
KORPIČ Frančka
BRUNČIČ Maks

Za 20 let

GAISER Silvo
VIDOVIČ Vili

Za 10 let

KOS Branko
KOČEVAR Samo
SLUGA Jože
KRAJNC Franc III.

DSSS

Za 30 let

HAJDUK Magda
ILOVŠEK Jože
KOSI Janko

Za 20 let

MAJERIČ Franc
SAGADIN Kristina

Za 10 let

TOMAŽIČ-ROGELJ Tatjana
ROJKO Marija
ZAJC Justina
STAJNKO Anton
LOVREC Danica
MERC Majda
BREC Anica
LIST Lidija
MERC Zvonimir
BEZJAK Ana
FEKONJA Angela iz MI

Dvorana kidričevske restavracije je bila skoraj pretesna za udeležence konference sindikata

Kaj je alkoholizem, kdo je alkoholik?

Alkoholizem je kronična bolezen, ki nastane zaradi radnega in prekomernega uživanja alkoholnih pijač in vodi do psihičnega, telesnega, socialnega in ekonomskega propada. Je bolezen, ki jo označuje želja in potreba za pitjem alkoholnih pijač. To je problem najširše družbe. Značilna za to bolezen je tipična sprememba človekove osebnosti. Ni alkoholizma brez alkohola, a vemo, da so alkoholne pijače več ali manj dosotopne celotnemu prebivalstvu. Od nos družbe do alkohola je zelo tolerant, saj se izkazuje v različnih navadah: cerimonialnih, tradicionalnih, kulinarčnih itd.

Borba proti alkoholizmu je zelo težka in zahteva vključitev ožje in širše okolice, ki mora biti osveščena, kaj sploh alkoholizem je, kakšne so posledice in kako ga zdraviti.

Za alkoholizem sta značilni dve fazi:

1. Faza družinskega propada, v kateri alkoholik s svojim vedenjem uničuje družino.

Alkoholik je človek, potreben pomoči, saj si očitno sam ne zna pomagati. To je človek, ki je psihično in tudi fizično odvisen od alkohola, ki ne more narediti nobene pomembne stvari, ne da bi se prej »vokrepil« s kazorcem. Komaj čaka, da pride do alkohola, ker sicer zaradi močnega tresenja, slabosti in drugih abstinenčnih težav ne more delati. Ni sposoben dobro opravljati svojega dela in lahko poškoduje sebe ali koga drugega.

Zaradi spremenjenega obnašanja alkoholika nastanejo najprej problemi v družini, npr. nepravčasno prihajanje domov, izmikavanje pogovorom o družinskih problemih, agresivni izpadi do žene in otrok, zvrčanje krivde za svoje probleme na ženo in otroke, izmikavanje resnici, pretirana skrb za manj pomembne probleme v družini, lažne obljube, sumničavost do žene in otrok, ljubosumnost, prikazovanje lastne osebnosti kot edinega in pravega temeljnega kamna družine. Gre tudi za podkupovanje otrok in podkupovanje žene, da bi mu oprostila tako vedenje, nadalje za skrivanje finančnega stanja, izmikavanje delu in prelaganje tega na ženo in otroke, izgubljanje osnovne higiene, skrivanje pijače, pa spet vodenje otrok v gostilne ter nudenje alkoholnih pijač ženi in otrokom, izgubljanje vsakega kontakta z ženo in otroki ter nekritičnost do svojega stanja, če ostane alkoholik brez službe in smatra za normalno, da ga žena vzdržuje.

Zaradi takih problemov alkoholikova družina razpada in tudi ekonomsko propada. Člani alkoholikove družine imajo tako hude posledice, tako da morajo iskati pomoč pri različnih službah in

tudi pri zdravniku. Posebno hude posledice imajo otroci alkoholikov, ki so v nekaterih primerih nameščeni v rejniške družine. Družinam alkoholikov se nudi raznolika pomoč, npr. brezplačne malice otrokom v šoli, krediti v DO in druge oblike socialne pomoči. Vsa ta pomoč in oblike zdravljenja družbo veliko stanejo, razen tega pa vnaša alkoholik s svojim vedenjem motnje tudi v širšo družbo.

2. Faza socialnega in ekonomskega propada.

Na delovnem mestu se alkoholik dolgo trudi, da bi prikril svojo odvisnost od alkohola. Med delovnim časom se ne napije do vinjenosti, vendar mora popiti manjšo količino alkohola. Šele podrobna analiza posameznika pokaže, da alkoholik večkrat koristi enodnevni dopust, njegovo vedenje je spremenjeno, veliko obljublja, vendar malo stori, je nezanesljiv, kažejo se hitre spremembe v razpoloženju. Kasneje se pričnejo pojavljati še naslednji problemi: neizpolnjevanje ali nevestno nepravčasno in malomarno opravljanje delovnih in drugih obveznosti, malomarnost glede varstva pri delu in varovanja družbenih sredstev, ustvarjanje neposredne nevarnosti za nesrečo pri delu, povzročanje nereda, grupiranje z drugimi alkoholiki in nedisciplinirano obnašanje na delovnem mestu, ogovarjanje predpostavljanih, pretirano hvaljenje svojih sposobnosti, valjenje krivde na drugega, pogosto bolehanje, nekontrolirano obnašanje v javnih diskusijah, neredno prihajanje na delo brez opravičil, predčasno odhajanje z dela z raznimi izgovori, družbeno-politična neaktivnost itd.

Alkoholizem na delovnem mestu vpliva tudi na delovno sposobnost, saj povzroča invalidnost in skrajšuje delovno zmožnost obolelega za 10 let, življenjsko dobo pa za 15-20 let.

Na delovnem mestu alkoholik pogosto koristi kolniški stalež. Večino dopusta porabi za zdravljenje posledic pijančevanja. Zaradi tega je v veliko breme ne samo družini, temveč vsej družbi, saj jo finančno zelo obremenjuje zaradi pogostejših poškodb pri delu, nepotrebne bolniškega staleža, majhne produktivnosti itd.

Družba postane največkrat pozorna na alkoholika šele v zadnji fazi in ga poskuša spraviti na zdravljenje. Ne zaveda se, da je tedaj že prepozno in da je v tej fazi alkoholik bolj potreben socialne zaščite kot zdravljenja.

V naslednji številki Perutninarja bomo pisali:

- a) o telesnih in nevroloških posledicah alkoholizma,
- b) o alkoholizmu v združenem delu, in
- c) kako pripravimo alkoholika na zdravljenje.

M.R.

Krvodajalci, hvala vam!

Navedeni so skupno darovali kri — 128 krat ali skupaj 45 litrov te dragocene tekočine.

S svojo krvjo so prav gotovo pomagali ohraniti življenje mnogim ljudem.

Naj ponovim krvodajalski rek, ki pravi: »Danes darujem kri tebi, da dobim sam kri jutri — če jo bom potreboval.«

Največja humanost je darovati kri, darovati del sebe, da bi pomagal drugim.

Želja RK je, da bi naj vsak zdrav delavec daroval kri enkrat, dvakrat ali petkrat, zato vas vabim zlasti mlade delavce, da se vključite v vrsto krvodajalcev.

V naši delovni organizaciji je v letu 1985 darovalo kri 97 delavcev kot sledi:

TOZD TOVARNA KRMIL

Dvakrat so darovali

BEZJAK Franjo
GAVEZ Ivan
HERGA Milan
KRAJNC Bruno
PETER Stanko
VALENTAN Franc

Enkrat so darovali

CIC Alojz
HENTAK Janko
REČEK Ivan
STRMŠEK Bojan
ŠERUGA Marjan
TOŠ Vinko
VINDIŠ Ivan
ZUPANIČ Alojz

TOZD PERUTNINSKE FARME

Enkrat so darovali

BEDRAČ Hilda
CEH Liziška
GAVEZ Anica
KORNET Slavica
KROSELJ Jerica
MEDVED Anton
MLAKAR Danica
MUNDA Anica
REČEK Cvetka
TOPLAK Jožica
VUJIČ Ljudmila

TOZD MESNA INDUSTRIJA

Trikrat je daroval

LAH Franc

Dvakrat so darovali

GAJSEK Dragica
GLASER Anton
HORVAT Franc
JELEN Slavica
KOLARIČ Rozalija
KRAJNC Milan
ŠKRIPAČ Dragica
TRAVNIKAR Milan
ZAGORŠEK Stanko
ZAMUDA Zvonko

Enkrat so darovali

BEDRAČ Anica
CIGULA Janez
CVETKO Milan
ČEH Franc
HRZENJAK Alojz
KOREN Anton
LAJH Ivan
MASTNAK Albert
MLAKAR Milan
MOLNAR Stanko
OGRIZEK Marija
PAJENK Jože
REPIČ Branko
ROŠKAR Franc
SMILJAN Štefan
SOK Zdravko

Krvodajalske akcije bomo planirali tudi v bodoče; vsak mesec 10-12 darovalcev. S tem ne bomo povzročali večjega izpada delavcev v proizvodnji, saj je v tem primeru dovolj po 1 delavec iz večje delovne enote.

Če je kateri darovalec krvi ostal neevidentiran, naj tega ne zameri, ker smo navedli le tiste, iz organiziranih krvodajalskih akcij.

V imenu RK Ptuj »izrekamo vsem darovalcem krvi iskreno zahvalo, v letu 1986 pa jim želimo obilo sreče in zdravja«.

Feliks Polanc

ŠIBILA Marjan
TESKAC Dragica
VRBNJAK Alojz
ZAJSEK Franc

TOZD COMMERCE

Enkrat so darovali

BOMBOK Marjana
MAJCEN Sonja
NAHBERGER Jožica
SUBOTIČ Erna

TOZD TRANSSERVIS

Dvakrat sta darovala

POTRČ Milan
TURNSEK Valentin

Enkrat so darovali

BEDRAČ Milan
BELŠAK Branko
BLAŽEK Anton
BOHANEK Mihael
CAFUTA Stanko
HAZENMALI Martin
KOROŠEC Franc
KOVAČEC Anton
LACKO Boris
PETEK Alojz
POLANEC Franc ml.
REPIČ Alojz
VALENTAN Vinko
VIDOVIČ Ivan
VRTIČ Marjan
ZUPANIČ Vlado

TOK HAJDINA

Enkrat je daroval
BABUSEK Branko

TOZD PTUJSKA TISKARNA

Dvakrat je daroval
MUNDA Milan

Enkrat je darovala
FRIEGL Anica

DSSS

Trikrat so darovali

PERNAT Stanko
STANJKO Tonček
TOPLAK Janja

Dvakrat so darovali

FERČEC Marjan
JURKOVIČ Peter
SEGULA Roman

Enkrat so darovali

ILOVSEK Jože
KAIZERSBERGER Sonja
KIRBIŠ Jelka
MEGLIČ Mojca
MERC Majda
MERC Zvonko
PETEK Kristina
TURK Martin

Športniki PP prejeli odličja

V ponedeljek, 16. decembra, smo v poslovnem centru podelili priznanja in medalje za športne dosežke naših delavcev v počastitev 13. dneva perutninarjev. Kot vedno — je tudi tu bila udeležba približno takšna kot na tekmovanjih, to se pravi skromna. Omenil sem že večkrat, da vidimo skoraj vedno iste ljudi, pretežno iz skupnih služb. Kaže, da imajo le ti vsaj nekaj časa za športno udejstvovanje ali pa se edini zavedajo koristi športne rekreacije.

Sklican je bil tudi skupen se-stanek vodij za šport in rekrea-cijo po posameznih TOZD-ih, vendar se ga je od 8 vabljenih udeležil le vodja iz Tovarne krmil. Nihče od ostalih ni niti opravičil svoje odsotnosti. Torej, dragi sodelavci, zamislite se, koga ste izbrali, da skrbi za vašo športno rekreativno aktivnost.

Kljub skromnemu sodelovanju delavcev so športni dosežki perutninarjev v letošnjem letu kar dobri. Seveda se moramo še bolj potruditi, predvsem pa pritegniti še več sodelavcev. Vedno imamo probleme, kako sestaviti ekipe za srečanja slovenskih perutninarjev, za troboj Koka — Podravka — PP in podobna tekmovanja. Letos smo uspešno organizirali tekmovanje slovenskih perutninarjev, naslednje leto pa gostimo Koko in Podravko. Želim, da bi tudi to srečanje organizacijsko dobro uspelo, zato pozivam novo komisijo za šport in rekreacijo k še boljšemu delu. Sedanjim sodelavcem pa se za njihovo pomoč iskreno zahvaljujem, obenem pa želim vsem športnikom in ostalim delavcem našega kolektiva uspešno leto 1986.

Aco Krajnc, predsednik za šport in rekreacijo

Nasmejani dobitniki zlatih, srebrnih in bronastih medalj

IZID ŠPORTNIH TEKMOVANJ V POČASTITEV 13. DNEVA PERUTNINARJEV

KEGLJANJE

Posamezno ženske

1. Trafela Marinka	MI	158 kegljev
2. Bedrač Anica	MI	149 kegljev
3. Podbreznik Jožica	DS	144 kegljev

Ekipno ženske

1. DSSS		405 kegljev
---------	--	-------------

Posamezno moški

1. Mlakar Martin	DS	407 kegljev
2. Mlakar Ciril	DS	386 kegljev
3. Sternšek Bojan	TK	364 kegljev

Ekipno moški

1. DSSS		1154 kegljev
2. TS		1077 kegljev

Sodelovalo 20 kegljačev

MINIGOLF

Ženske posamezno

1. Tomažič Rogelj Tatjana	DS	66 udarcev
2. Podbreznik Jožica	DS	69 udarcev
3. Toplak Janja	DS	70 udarcev

Moški posamezno

1. Štegar Edvard	PT	49 udarcev
2. Mlakar Martin	DS	50 udarcev
3. Krajnc Jakob	DS	59 udarcev

Ekipno

1. DSSS		308 udarcev
---------	--	-------------

PIKADO

Ekipno

1. Perutninske Farme		216 krogov
2. DSSS		207 krogov
3. Transservis		165 krogov

Posamezno

1. Beranič Frančka	PF	74 krogov
2. Zajc Justina	DS	57 krogov
3. Petek Kristina	DS	55 krogov

SMUČANJE

Ženske

1. Ekart Tatjana	DS	
2. Vidovič Marjana	PF	
3. Toplak Janja	DS	

Moški

1. Ferčec Marjan	DS	
2. Rogelj Ivan	TS	
3. Jakomini Stanko	PT	

Veterani

1. Šara Erih	DS	
2. Brodnjak Franc	TOK	
3. Mlakar Martin	DS	

NAMIZNI TENIS

Ekipno

1. DSSS II.	
2. DSSS I.	
3. Transservis	

Moški posamezno do 35 let

1. Stajnko Tone	DSSS
2. Šegula Roman	DSSS
3. Merc Alfred	DSSS

Veterani

1. Krajnc Jakob	DSSS
2. Jurkovič Peter	DSSS
3. Marinkovič Živorad	DSSS

Skupaj 30 sodelujočih

PLAVANJE

Ženske

1. Toplak Janja	DS
2. Rogelj Tatjana	DS

Moški

1. Rojic Boris	DS
2. Zlender Boris	DS
3. Stajnko Tonček	DS

Veterani

1. Farazin Aleksander	MI
2. Koter Andrija	MI
3. Šara Erih	DS

Skupaj 20 sodelujočih

RIBIŠTVO

Ekipno

1. Mesna industrija	
2. Ptujška tiskarna	
3. Tovarna krmil	

Posamezno

1. Kiselj Ivan	MI
2. Molnar Zdenko	MI
3. Klasinc Edvard	PT

Sodelovalo 35 ribičev

ŠAH

Ekipno

1. DSSS	10½ točk
2. Transservis	10 točk
3. Mesna industrija	9 točk

Posamezno

1. Letonja Srečko	PF	8½ točk
2. Sedlašek Branko	TS	8 točk
3. Rojic Boris	DSSS	6 točk

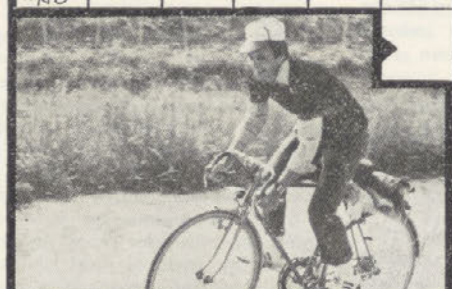
Sodelovalo 25 šahistov

STRELJANJE

1. Sladnjak Stanko	MI	176 krogov
2. Nestorov Jovo	PT	171 krogov
3. Laura Štefan	MI	166 krogov

NOVOLETNA NAGRADNA KRIŽANKA

Rešitve pošljite do 15. 1. 1986 na uredništvo: Ptuj, Potrčeva 10

[illegible]

REŠITVE UGANK

REBUS: Plamensko varjenje (p
lame n sko(k) v a r j é n j é). —
SIKOVNA UGANKA: 1. hrast,
2. panter, 3. kotalke, 4. slon, 5. tr-

nek. — VTIKAČI: C. — MAGIČ-
NI LIK: 1. prostor, 2. poltema,
3. stava, 4. število, 5. Somalci.
— UGANKE: 1. blazina, 2. nos,
3. abeceda.

REBUS

PTUJSKI PERUTNINAR, glasilo delovnega kolektiva in kooperantov Mesokombinata Perutnina Ptuj, izdaja delavski svet OZD. Glasilo ureja uredniški odbor: Mirko Bauman, Lojze Cajnkó, predsednik), Irena Javernik, Ida Kozel, Anton Medved, namestnik predsednika, Vida Nahberger, Jože Reisman, Marija Sivornik, Dušan Sprah, Jovo Tarbuk. Glavni urednik Lojze Cajnkó, odgovorni urednik Jovo Tarbuk. Naklada 2200 izvodov, uredništvo in uprava Ptuj, Potrčeva 8. Rokopisov in fotografij ne vračamo. Glasilo je oproščeno temeljnega prometnega davka, na podlagi mnenja Sekretariata za informacije pri IS SR Slovenije, štev 421-1/72, z dne 5. 12. 1977. Tiska TOZD Ptujška tiskarna, Ptuj.